

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 12 • год. ХСVII • 25 юни 2021 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ЗАПАДНА ТРАКИЯ И БЪЛГАРСКИЯТ НИХИЛИЗЪМ

Българите мюсюлмани в Южните Родопи са
относително малко, но стратегически важни

ДОЦ. Д-Р СПАС ТАШЕВ,
ИИНЧ ПРИ БАН

Регистрираната в Гърция „Културна асоциация на помациите“, чието седалище е в южнородопския град Ксанти, разпространи критично становище по повод неотдавнашното посещение на турския външен министър Мевлют Чавушоглу в Западна Тракия. Подобно нещо бе очаквано да се случи, защото районът отдавна е арена на социокултурен сблъсък. От една страна Турция, опирайки се на Лозанския договор от 1923 г., полага усилия да подкрепя и радикализира местните мюсюлмани. От друга страна на тази дейност се противопоставя Гърция, за която е очевидно, че далеч не всички мюсюлмани в района са етнически турци. Защото договорът предвижда това население да се обучава на майчин език, който категорично не е турски за всички мюсюлмани. Там освен турци, живеят също цигани и около 40-50 хил. помаци.

Сблъсъкът е именно за сърцата на помациите. За Турция фактът, че те в миналото са приели ислям, е достатъчен да ги смята за турци. Гръцката теза е доста различна. Тя твърди, че помациите са тракийско племе, а пък траките били гърци, поради което независимо, че впоследствие били българизирани, а след това ислямизирани, си оставали гърци. На тази база бе обявено и създаването на „помашки“ език, който тъй като преди това нямал писменост, започна да се списва с гръцката азбука. Всъщност

въпросният „език“ е южнородопския български диалект. В миналото той се е говорил и от местните българи християни, но тъй като те след 1923 г. са изселени в България, днес в Гърция на него общуват само останалите в района мюсюлмани.

За да затвърди своята теза, днес Атина лансира твърдението, че голяма част от нейните помаци имали силна гръцка идентичност. Безспорен факт е, че те имат съзнанието, че са гръцки граждани, но това съвсем не се припокрива с останалите аспекти на етническата, езиковата или културната идентичност. Показателен в това отношение е фактът, че някои от възрастните жители на района, най-вече жени, въобще не знаят гръцки. Лично съм разговарял с част от помашките лидери в Южните Родопи. Те са запознати много добре с историческите факти. Например някои от тях са правили проучвания в османските архиви за миналото на сели-

щата, в които живеят и сами са се уверили най-вече чрез отразената именна система, че населението преди ислямизацията е било българско. Именно на базата на тези факти пред мен никой от тях не е отрекъл българската си етническа принадлежност.

Освен в официалните български статистики до 1919 г., въпросното мюсюлманско население е регистрирано като българско и по време на международното управление на Западна Тракия от Антантата начело с френския ген. Шарпи през 1920 г. Въпреки българската етническа принадлежност не само по история, но и по култура и език, България няма никаква политика към това население. Именно поради тази причина, освен чрез отварянето на няколко гранични пункта, ние не присъстваме в съвременните процеси в Южните Родопи. Преди година от името на сдружението в обществена полза „Българска национална платформа“

поискахме от българското правителство, в т. ч. и до двама от неговите вице-премиери, имащи отношение към българите зад граница, достъп до обществена информация „за каквато и да било българска държавна политика през изминалите 30 години, ориентирана към българите мюсюлмани в Западна Тракия и да ни се предостави информация по нейното изпълнение“. Също така написахме, че „бихме желали да попитаме, в случай, че няма такава държавна политика, ще се потърси ли отговорност от тези държавни служители, които не са работили такава? Допустимо ли е за една задгранична българска общност от около 40 хил. души, които и днес говорят български език, да не се полагат никакви грижи от страна на българските държавни власти?“

Отговор не получихме, но нещата станаха ясни от действията на същото това правителство, което отказва да предостави българско гражданство на може би най-изявения представител на това население - Ридван Караходжа от с. Пулево, Ксантийско, за който „Труд“ нееднократно е писал.

България може и да продължи с бездействието си, но това ще има своята тежка цена. Защото общността на българите мюсюлмани в Южните Родопи е относително малка, но стратегически важна не само за България и Гърция, но и за бъдещето на целите Балкани. Източник: Труд

ЕХО ОТ
РОДОВАТА
ПАМЕТ

Костадинка
Димитрова

На стр. 6

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЦЕНТРАЛНОТО РЪКОВОДСТВО НА СЪЮЗА НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ

Относно: изявление на лидера на ДПС Мустафа Карадайъ по време на срещата му с председателя на Великото национално събрание на Турция Мустафа Шентоп.

Ръководството на Съюза на тракийските дружества в България (СТДБ) изразява своето възмущение, несъгласие и протест във връзка с изявлението на лидера на ДПС Мустафа Карадайъ по време на срещата му с председателя на Великото национално събрание на Турция Мустафа Шентоп, цитиран от aa.com.tr.

„Борбата ни е да защитим турската си идентичност. ... Това е нашата земя. Ние не сме емигранти там (в България). Турция е нашата родина. Останали сме там след Османската империя. Борбата ни е да защитим турската си идентичност. Да защитаваме езика си, религията и традициите си.“, заявил Карадайъ, подчертавайки, че предците му са дошли от Турция преди 100-150 г.

Припомняме заведената процедура относно обявяването на ДПС в противоречие с Конституцията на Република България от 21 април 1992 г. по к.д. № 1/91 г. по искане за обявяване противоконституционността на Движението за права и свободи. Тогава седем конституционни съдии бяха на особено мнение, а останалите, за съжаление, допуснаха ДПС и нека това тажи на съвестта им. Защото сегашните изявления показват, че искането е било основателно и ДПС така и не е приела законовите принципи на Република България и продължава да бъде и да се държи като партия на етническа основа, чиито измерения отекват от чужбина.

Настояваме историята да бъде четена и помнена такава, каквато са я преживяли и предавали от поколения на поколения нашите деди, както и от учените-историчи, които съвестно и професионално са запечатали в своите трудове фактите, за да се съхрани истината. А истината е, че османските турци са дошли на територията на българските земи като нашественици и завоеватели, воювали с огън и меч срещу българската ни идентичност, за което разказва и съхранения вековен автентичен български фолклор и историческите извори.

СТДБ е организация на насилствено прогонените от турската империя изстрадали тракийски българи и на техните потомци. Но нашето верую винаги е било завещаното от тракийските войводи: „Не забравяйте, но не отмъщавайте“. Тракийци продължават да очакват компенсация от турската държава за отнетото им имущество, въпреки упоритите ни усилия вече 20 години.

Като най-голямата и авторитетна гражданска непартийна организация в страната СТДБ винаги е бил радетел за укрепване и развитие на добросъседските отношения на Република България с всички балкански страни. Но и винаги сме били застъпници това да бъде на принципите на равнопоставеност и уважение към историческите факти и разрешаване на спорните въпроси какъвто е компенсацията на тракийските бежанци.

Ето защо, настояваме председателят на ДПС да се извини на българската общественост за демонстрираното от него публично, пред турската страна, недопустимо неуважение към Конституцията на Република България и българския народ.

Ако това не се случи, СТДБ ще третира ДПС като етническа нелегитимна партия, намерила пролука в обществения и политически живот на нашата страна.

9 юни 2021 г.
гр. София

ПАМЕТ, БЕЗ КОЯТО НЕ МОЖЕМ

Разорението на тракийските българи през 1913 година

Казвам се Момчил Андреев и уча в девети клас, паралелка Английски и Испански език в Профилирана гимназия с преподаване на чужди езици „Екзарх Йосиф“ град Разград.

Обичам историята и пътешествията. В свободното си време чета книги, уча езици и спортувам.

Двадесет и шести март е Денят на Тракия!

Тази година се навършват сто и осем години от трагедията на тракийските бежанци и сто двадесет и пет години от създаването на дружество „Странджа“, положило основите на организирано тракийско движение в България. Продължител на възрожденските идеи за национално освобождение и обединение на тракийските българи, то защитава техните морални и материални интереси, съхранява историческата памет за великите и трагични събития в тяхната история, популяризирайки тракийското културно и историческо наследство.

И трогателното морално послание, което сме длъжни да пренесем във времето: „Да не забравяме, но и да не отмъщаваме!“.

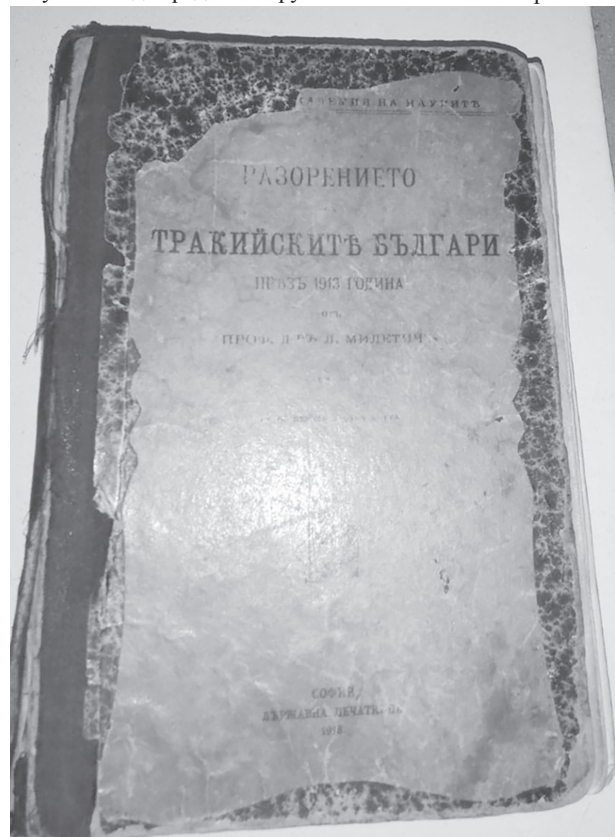
Днес, светът е различен, и ние сме различни.

Сто и осем години ни делят от паметните събития на героичните ни и изстрадали предци. Нека си спомним и дълбоко се поклоним за всички тези, които са се борили за свободата на Тракия и са жестоко убити, защитавайки дом, земя и семейство. За страшния погром на българщината в Тракия. За тези прокудени от родната земя, унижени, страдащи, сломени българи, намерили сили да продължат да живеят и да изградят отново домове за децата си. С много труд, мъка, мизерия и надежда...

Поклон!

И най-важното – нека никога да не ги забравяме!

Подписите под Лондонския мирен договор още не са засъхнали, когато на 16 юни 1913 година цар Фердинанд дава фаталната за България заповед за война. По-късно този ден ще бъде наречен „ден на престъпното безумие“. Идва ред на покрусата.....

На 28-ми юли в Букурещ е подписан мирен договор, който носи всички белези на диктат. Сърбия и Гърция си поделят по-голямата част от Македония, Румъния взема

Южна Добруджа. С подписания Цариградски мирен договор Турция си връща Източна Тракия, без Малкотърновско, Свиленградско и Царевско.

Междусъюзническата война приключва с първата национална катастрофа. Македония, Южна Добруджа и Тракия се обезбългаряват. Междусъюзническата война носи брутален погром, физическо унищожение, ужас и смърт. За грешката на политиците, българите в Тракия трябва да платят с кръвта си.

Разорението на тракийските българи е неописуемо. Турция не води асимилаторска политика – тя физически унищожава хората в Тракия. Думата „разорение“ се свързва с икономически и стопански загуби, а извършеното през 1913 година е много по-ужасяващо и жестоко. Всъщност турците избиват българското население, извършват етническо изстребление, което по-късно ще се назове престъпление срещу човечеството. За стореното от Турция в онези месеци по-правилно е да се говори като за геноцид.

Обичам историята и съм израснал с разказите, песните и легендите на моята баба

Калинка по майчина линия, която е от град Кърджали. Разказваше ми за смели войводи, за Родопска планина, за Момчил юнак. За съжаление от две години тя вече не е между

живите.

Почти всяка година ходехме на гости в Кърджали при нейните две по-малки сестри. Всичко започна когато видях на един рафт книга, пожълтяла от времето и поокъсана от многото ръце в които е била четена на един дъх. На заглавната страница чета: „Разорението Тракийски българи През 1913 година Проф. Д-ръ Л. Милетич. На гърба: София Държавна печат (не се чете) 1918 г.“

Но това е книга на повече от сто години! Това е жива история!

Сега разбрах защо тя не се даваше на нас, децата. Сега разбрах, защо за конкурса не ми я изпратиха от Кърджали, а снимаша само кориците. Тази книга е светиня. Тази книга е библия. Тази книга се пази като очите. Тя е живата история на тракийци.

Госпожата по история ни показва същата книга, преиздадена за пореден път през 2019г. Но онази книга от рафта пази спомена от ръцете на оцелелите тракийци и техните потомци. Тя носи духовния заряд на тракийските българи, свидетели на страшното време.

Сега разбирам защо всички от големия ни род, пръснати из цяла България са членове на Тракийското дружество.

Дълбоко впечатлен останах и от посещението ни в град Маджарово. С баба и наши роднини. Само на тридесетина километра от Кърджали.

Там посетихме малкия параклис „Св.

Петка Българска“, паметникът-костница с праха и костите на загиналите мъченици, гонени от башибозука и турските войници. Но кога е било това? Как е възможно?

Впечатли ме покъртителния разказ на моята баба Калинка. За ужасите, за трагедията, за героизма на Димитър Маджаров, който е бил неин кръстник. Само на нея от трите сестри. Спомня си как като малка е седяла на коленете му, а той е бил често гост в къщата им. Личен приятел на нейният дядо (моят прадедо), тя често ги е виждала на чардака на къщата да си бърбят и пийват с просълзени очи. За какво ли са си говорили? Може би за трагедията на тракийци, за страшните времена, които ще помнят до гроб.

Ето и нашата фамилна история. Есента на 1913г. в покрайнините на Дедеагач намират временно убежище 11780 българи, бежанци от околиците Гюмюрджина, Дедеагачка, Софлийска, Ференска и Ортакойска. С тях има според акад. Л. Милетич и огромен брой добитък – 100 хиляди овце и кози, до 30 хиляди едър добитък и коне и мулета до 25 хиляди.

Семейството на Стана, леля на моята баба Калинка, бягат ужасени и подгонени от Дедеагач /Александрополис/ от подивелия башибозук и кръвожадната турска войска. Тя е била малко дете. Успяват да се спасят по чудо.

След време Стана се омъжва за Атанас. Фамилните имена и подробностите вече се губят в историята. Атанас също е бежанец от Западна Тракия. Бил е на около 5-6 години когато бягат. В ужаса е забравена най-малката сестричка на Атанас. Пеленаче в люлката, на име Ана. Не мога да си представя ужаса, суматохата и трагедията. Да забравим рожбата си в люлката, означава да си смъртно заплашен.

Дядото, възрастен и безпомощен остава в къщата и се скрива в пещта, без да знае, че Ана е в люлката. Турците влизат, разграбват, палят и намират дядото и бебето. Не ги убиват. Тръгват си с псувни и обиди. И без това според тях, скоро ще умрат.

Дядото на Ана от стрес и мъка умира след няколко дни. Намират се добри съседи-гърци, които известно време се грижат за бебето и после го дават в сиропиталище.

Ана завършва образованието си в Атина и започва работа като секретарка при гръцки

Българското население в Тракия до 1912 година.

Като говорим за турска Тракия до 1912 год., разбираме областта на бившия Одрински вилает, който беше раздѣлен на шест санджака (окръга): Одрински, Лозенградски, Галиполски, Родостенски, Дедеагачки и Гюмюрджински. Западната граница на вилаета вървѣше отъ Бѣло море по рѣка Места та по границата на Неврокопско и Разложко до старата българска граница. Одринският вилает граничеше съ Цариградския вилаетъ източно отъ гр. Чорлу. Вилаетътъ бѣ раздѣленъ на 32 каази (околии).¹⁾

Българското население, размѣсено съ турци и гърци, бѣ прѣснато по цѣлия вилаетъ, гдѣ повече, гдѣ по-малко. Само въ 7 каази (Султанерийска, Мидийска, Еджеабадска, Мирфетенска, Шаркойска и Родостенска) е имало що годъ значително число българско население, като не изключваме, разбира се, и патриархиститѣ българи, униятитѣ и помацитѣ. Трѣбва да прибавимъ и българитѣ отъ Цариградския вилаетъ, прѣснати изъ цѣлата Тракия до 1912 год.

фабрикант. Той няма деца и след време завещава всичките си имоти на нея. До края на живота си родителите на Атанас тъгуват по забравеното бебе и молят децата си да търсят Ана.

И о, чудо! Ана е издирена от семейството си през 2017 година от първи братовчед на баба Калинка. За съжаление, баба ако беше жива, щях да получа много повече информация за тези събития. Защо ли не съм я разпитвал повече за тези времена? Следва трогателна среща-курбан, и то само преди няколко години в Кърджали. Ние не можахме да отидем.

ПАМЕТ, БЕЗ КОЯТО...

Продължение от 2-а стр.

Друга история. Пак през есента на 1913г. семейството на Калина, моята прапрабаба и мъжът ѝ Стайко бягат пак от Дедеагач. В храстите виждат захвърлено бебе, облечено в българска народна носия. Грабват го и бягат. Наближават река Арда. Наоколо смърт и куршуми. След страшни премеждия, оцелели от касапницата при река Арда, успяват да се спасят. Бебето е момченце. След време се установяват в Асеновград и осиновяват детето. Възрастните наши роднини в Кърджали не помнят вече името на детето.

Баба казваше, че е имало дебела книга, местно издание, за историите на бежанците от този край, в която са били написани и нашите две истории. Но от книгата вече няма и следа. Всеки народ в трудни моменти ражда своите национални герои. Кръстникът на баба Калинка, Димитър Маджаров е войводата-спасител. Той и символ на надеждите и спасението на Тракия. Роден е на 15 декември 1882 г. в с. Мерхамли близо до гр. Фере, Западна Тракия. Вуйчо му, Кръстьо Петков е осиновен син на стария поборник, легендарния капитан Петко войвода от Доганхисар.

С обявяване на Балканската война Димитър Маджаров постъпва в отряда на Михаил Герджиков като помощник-командир и участва в освобождаването на градове и села и никой, никой не подозира каква смъртна опасност надвисва над Тракия. От 600-хиляди тракийци в Одринска Тракия населението намалява наполовина. Това наистина е геноцид!

Във времето на страшни изпитания, българското население намира единствена опора в четите на Димитър Маджаров и Руси Славов, които действат в района на Дедеагач и Гюмюрджина. Огромна е тяхната заслуга за спасяването на осемнадесет хиляди българи.

Четите устройват засади и освобождават нещастния керван, съпровождайки го до българската граница под дъжд от куршуми, за да може по-голямата част от бежанската колона да премине отвъдния бряг на Арда. Края на октомври 1913 г. При с. Ятаджик, дн. Маджарово завършва трагичния поход в търсене на спасение на събралите се край Дедеагач българи от Беломорска Тракия, преминавайки река Арда. Преследвани от башибозука, там намират смъртта си хиляда и осемстотин тракийски българи, предимно жени, деца и старци.

Покъртителни сцени описани от Д. Маджаров разкриват геноцида върху българското население. За изтерзаните българи той е войводата-герой, който така и не успява да осъществи мечтата си да види Тракия свободна.

Ненапразно през 1918 г. академик Любомир Милетич съпоставя тракийските кланета със злочестното Баташко клане.

Но „горкопострадалият Батак е едно село“ – пише той.

– „А само в Западна Тракия са извършени масови кланета в цели седемнадесет села. Особено потресавачи са жестокостите край с. Маджарово. Клането се извършва само ден след избиването на двеста пеленачета в намиращата се недалеч „Илиева нива“.

Маджарово пази своята историческа памет!

Маджарово остави в душата и сърцето ми много тъга и в същото време възхищение от силата на духа на тези изстрадали тракийски българи.

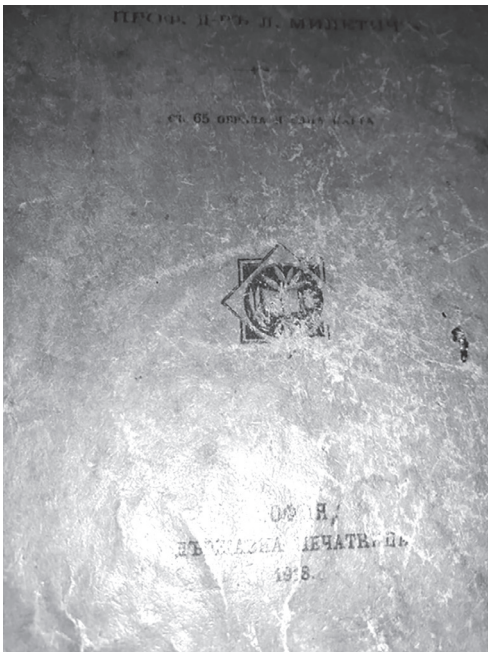
Неизчислими са загубите, които българския народ претърпява от злополучната Междусъюзническа война. Л. Милетич пише за страшното разорение, което сполетява българския народ в Тракия. Идва внезапно и „с голяма сила, като мълния от корен и помита всичко“...

Трагичната и мъченическа история на тракийските българи започва в разгара на

Междусъюзническата война. Първата жертва на турската армия е село Булгаркьой. То е било чисто българско селище, с население около две хиляди души. На 20-ти юли в него влизат турските кавалеристи. Турците реквизират оръжието и добитъка на хората, а на 7-ми юли турския началник започва цялото мъжко население да се събере край Байдановия мост, където ще се се държи реч. Когато мъжете се събират, турците откриват огън по тях. От триста и петдесет души само осем избягват тази страшна участ.

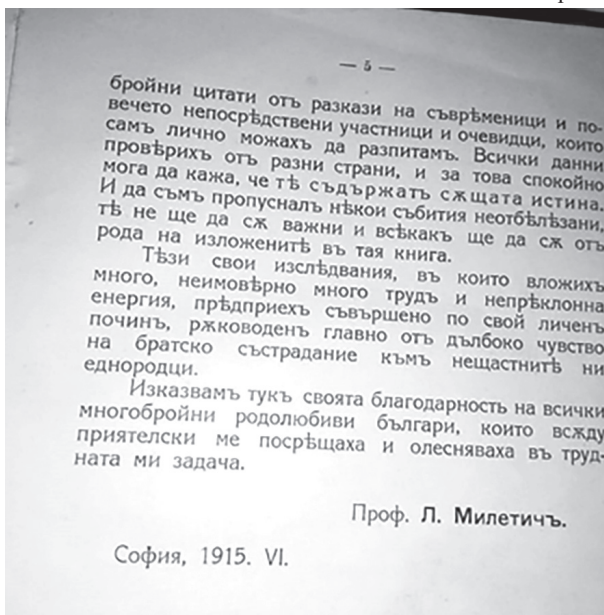
Настава всеобща паника – жените и децата бягат, но са застреляни или съсечени. Селото е опожарено и унищожено. Загиват близо 1100 души. Другите 900 са откарани в Кенед, повечето девойки са потурчени. Булгаркьой – „българското село“ – е затрито от лицето на земята!

На 9-ти юли в Одрин са избити 521 души. Селата Чапакьой, Търново, Ерменкьой, Османли и Ново село са опожарени. В село Залъф са избити 687 души. Ужасна е съдбата и на село Татарлар. По думите на очевидец жителите му са изклани като животни. Скоро турците пристигат в Свиленград и го подпалват. Според Цариградския мирен договор обаче, той остава в пределите на България. Като разбират за това, ордите го опожаряват отново. От Свиленград не остава нито една къща. Всичко е унищожено. Десетки селяни от околните села са зверски убити. В село Деведере мъжете били затворени в църквата и изгорени в нея. Подобна е схемата и в село Сив кладенец – в читалището са хвърлени 42 души, а то е полято с газ и запалено. В село Покривен 450 души са убити, а в село Горно Ибриурен жертвите са 52-ма. Децата били хвърляни в река Арда. Турската армия

и башибозукът се насочили към Западна Тракия. Зад тях плодородната Източна Тракия пустее. Западна Тракия е най-голямата мъченица. Село Башклисе е подпалено. В с. Каяджик в една църква с брадви са изклани 39 души. Селата Янурен и Кутруджа са изпелени. Със същата жестокост са обезбългарени и селата Мерхамли, Теке, Пишманкьой, Тахтаджик, Окуф и Балкьой. Седмици наред селата Малък и Голям Дервент се защитаваха организирани, отказвайки подчинение. Наложено се е 2000-на турска войска да нападне село Голям Дервент, за да го превземе. Уви, много са загиналите за защитата на селата, на семействата и на земите си. Поклон!

Настъплението на турците продължава към Дедеагач и Гюмюрджина. Особено внимание заслужават селата Манастир, Сачанли и Доганхисар (селото на Капитан Петко Войвода), защото те са символ на непреклонната воля на тракийските българи за свобода.

Проф. Л. Милетич.

София, 1915. VI.

Сачанлийци решават да не се предават, а да се отбраняват. Създаден е комитет, който създава почти военна отбрана. Селото е опасно от десет отбранителни пункта с по 10-15 души във всеки. Добре въоръжени, те отбиват десетки атаки на башибозуките. Село Сачанли е наречено „Малка България“. На 4-ти септември редовна турска войска с картечници и артилерия напада и превзема селото. Колко съотечественици намират смъртта си в защитата му!

Последната крепост на българщината е с. Доганхисар. За него на 9-ти септември се води шестчасова битка, но силите са неравни. Скоро то е подпалено, а жертвите – стотици. Българите нямат друг избор, освен да потърсят спасение в стара България. И тръгват...

След окървавения Доганхисар огромно множество – деца, жени и старци тръгват на север към родината. В Дедеагач се събират около 20 000 души. Турците влизат в града на 19-ти септември и веднага предупреждават населението да го напусне. Многохилядно множество, чуло тази страшна вест, надава сърцераздиращ вик. Според очевидец „камък да беше човек, не можеше да не проплаче.“ Башибозукът това и чака – повежда с бой и убийства хората към река Марица и Фере. Това се случва на 23-ти септември. И докато този грозен поход продължава се случва истинско чудо!

Войводите на Димитър Маджаров и Руси Славов заедно с храбрите си четници нападат турците близо до гр. Фере. Най-голяма трагедия сполетява бежанската колона – част от нея се отклонява и вместо към планините над Доганхисар се отправят към река Марица. Избити са стотици, а някои жени се хвърлят в реката, обгаряйки водите с кръвта си. Децата са зверски стъпкани от коравия ботуш на башибозука. От битката при Фере останалата част от колоната тръгва към местността Курбалак във високите планини.

Уморени и гладни, хората спират да почиват в долината Армаган. И нов ужас – връхлитат ги 200 турски войници и започват да избиват наред. В започналата сеч турският ятаган посича стотици жени, деца и старци. В паметта на спасилите се Армаган остава като „долината на смъртта. Месеци по-късно могат да се видят оглозганите от дивите зверове трупове и кости. Една нечовешка касапница. Но дори и в такъв мрачен миг се намира човек, който да помогне, да извърши добро дело. Сарджа Митев, беден овчар, прибрал в колибата си девет малки изоставени деца и започнал да се грижи за тях. Скоро е открит и посечен. Пред такава свята смърт всеки трябва да се преклони.

Оцелелите се насочват в различни посоки. Някои групи са избити, други попадат във вражески ръце. Основната група от бежанската колона тръгва през планинските чукари към гр. Маджарово, към границата с България, към свободата. Четници охраняват

тила от двете страни на кервана и водят пресрелки с озверелите турци. Тежкия път през баири и панини става непоносим за майките. С мъка на сърце и сълзи в очите те изоставят рожбите си. Децата плачат и се молят за хляб и вода. Бежанци, по спомени на баба ми разказвали как някои хвърляли невръстните си деца в пропастта, за да не издадат с плача си бежанската колона. И днес в параклиса „Илиева нива“, восъчните капки от свещите напомнят за сълзите на майките.

Кървият път, цял белязан със скръб и тегоба, завършва с преминаването на река Арда на 4-ти октомври. Уви, писано е още мъки да изживеят тракийските българи. Коварна засада устройват турците и нападат беззащитния народ. Започва нова касапница, от която реката се задръства с трупове на обезглавени жени и старци. Водите се леели кървави, мътни и страшни. Край Маджарово са убити близо 2000 българи. Затова този град става вечен символ на мъката и болката на тракийци. Ние винаги ще си спомняме за тях и ще ги помним.

След сто и осем години ние пак се обръщаме назад и търсим. Търсим имена, търсим лица, търсим спомени. Бащи, дядовци, прадедовци, роднини...

Историята на тракийските българи е история на рода, история на духа, история на българщината.

ПОКЛОН! ДЪЛБОК ПОКЛОН, МЪЧЕНИЦИ!

„Да не забравяме, но и да не отмъщаваме“ – тъжно и всеопрощаващо, но и силно и достойно послание към нас, младите хора. Защото ако не познаваме историята си, как ще изградим бъдещето си?

А хората със самочувствие са тези, които познават своята история и я предават на поколенията.

Казват, че историческата памет е онази буйна река от нравствени ценности, която минава през вековете, за да сближи хората и им даде усещане за общата им национална съдба. Историята трябва да се знае и помни. Само така ще разберем какви сме били и какви можем да бъдем.

Да помним миналото, да пазим настоящето, за да я има България.

Да! Това е памет, без която не можем! Живеем във време на трудности и големи изпитания.. Във време на пандемия. Объркана е ценностната система на нас, младите хора. И като че ли се нуждаехме да забавим така забързания ни начин на живот. Да върнем уважението към самите нас и към всички от нашето обкръжение със заявена гражданска позиция.

Имахме нужда да подредим отново приоритетите си. Имаше нужда да вкусим отново от това, което ни прави пълноценни и добри хора. Вярвам, че izolацията е повод да се замислим.....

Нейното начало не е краят на света, но нейният край може би ще бъде началото на нов живот. Да станем по-добри!

Благодаря на нашата учителка по история г-жа Румяна Раденкова, че ни насочи към този конкурс. Разказа ни много неща и ни препоръча литература. Толкова ме впечатли и потресе книгата на Любомир Милетич за разорението на тракийските българи, че дни наред живях с трагедията на тракийци. Някой ден, непременно ще посетя Александруполис, за да усетя духа и атмосферата на този край, запазил спомена за тракийските българи. За да се върна във времето на моите предци.

Използвана литература:

Милетич., Л. Разорението на тракийските българи през 1913 г. С., 2019 г.

Галчев., И. Българската просвета в Източна Тракия София

Чолпанов., Б. Славата на България София История на България за 11 клас Изд. „Планета – 3“ София

ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „ЛАЗАР МАДЖАРОВ“, ГР. СЛИВЕН

ИНЖ. КИРИЛ КИРЯКОВ

Тази година, се навършват 125 г. от началото на организираното тракийско движение в България, част от което е и Сливенското тракийско дружество. Продължило възрожденските идеи за национално освобождение и обединение през различните исторически периоди след Освобождението от 1878 г., то изразява стремежа на тракийските българи към свобода и справедливост, защитава техните морални и материални интереси, съхранява историческата памет за великите и трагични исторически събития, популяризира тракийското културно и историческо наследство. Девизът на тракийци: „Не забравяйте, но не отмъщавайте“ изразява техния морал и идейна същност, дълбоката връзка с предците, родолюбива памет за миналото, зачитане на човешкото достойнство и съзидателен поглед в бъдещето.

По спомени на тракиеца Стоян Ламбов за начало на организираното тракийско движение в област Сливен се приема 1925-а година. Съществуването на новосъздаденото дружество във времена на мизерия и оскъдица, на ограничени морални и материални ресурси, е изключително трудно. Със скромните възможности, които има, то успява да съхрани морални цен-

ности и след нейната забрана през 1934 година, когато са забранени всички политически партии и обществени организации, то преустановява своята дейност.

Възможност за неговото възстановяване са създават след политическите промени от 10 ноември 1989 г., когато започва възстановяването на политически партии, движения, клубове и сдружения.

На 10 януари 1990 г. в София се събират представители на тракийски клубове от страната, които приемат Декларация за възстановяване на тракийските дружества и на Тракийската организация в национален мащаб.

На 20 март 1990 г. е възстановено и ТД „Лазар Маджаров“ в гр. Сливен с председател Денка Колева. Четири месеца по-късно, тя се оттегля поради напреднала възраст и остава почетен председател на дружеството. Новото ръководство, което е избрано е с председател Димитър Пантелеев и членове Никола Гаджалов, Стела Кинева, инж.

Представители на ТД „Лазар Маджаров“ в Сливен

„Странджа“ с председател Пламен Тодоров.

През 1992 г. към тракийското дружество в Сливен е създадена фолклорна певческа група с ръководител Елена Рафаилова. Тя участва в редица мероприятия както на местно, така и на национално ниво. Има завоювани медали, награди и грамоти от различни конкурси и събори. Днес фолклорната група се ръководи от Илия Янев, под чието ръководство продължава активната дейност за съхраняване на тракийския фолклор като част от българското духовно богатство.

На 13-14 май 1995 г. в Стара Загора, на XX юбилеен конгрес се обособяват 14 региона, един от които е Сливенският. Върховният изпълнителен комитет утвърждава статут, в който се регламентират основните положения, задачи и принципи на ръководството на регионалните съвети на Тракийската организация.

През декември 2005 г. по инициатива на Стоян Матушев и Никола Гаджалов от ТД „Лазар Маджаров“, се учредява тракийско дружество „Георги Кондолов“ в Старо село с председател Иван Маринов. Негов „кръстник“ е Никола Гаджалов, който връчва знамето на новата организация. Дружеството води много активен и задружен живот.

През 2007 г. членове на дружеството в Старо село вземат решение да издигнат чешма и войнишки паметник в памет на дедите си, прокудени от бащин край и намерили своя нов дом в селото. На неговото

откриване присъстват министър на МРРБ Асен Гагаузов, депутати от Сливен Янко Янков и Иван Славов, началника на Сливенския гарнизон полк. Николай Спиров,

зам. кмета на Община Сливен Зорница Петрова, тракийци от Сливен и околните села. Архиерейският наместник от гр. Нова Загора отец Иван, отслужва заупокойна

„Лазар Маджаров“ отправя молба за клубна база към кмета на общината Йордан Лечков, който я удовлетворява, предоставяйки му полезна площ от 98 кв. м. на втория етаж в сграда на бул. „Братя Миладинови“ № 18. Ремонтът на новия тракийски дом е извършен от строителна фирма „БИЛДИНГ“ с управител инж. Тодор Дечев, потомък на тракийци от Одринска Тракия, член на Сливенското тракийско дружество, истински патриот и родолюбец. Оборудване-

то е предоставено от община Сливен, от поделение 22220, от пенсионерски клуб кв. „Даме Груев“, от членове на дружеството и родолюбиви граждани. На откриването (30 ноем. 2011 г.) на тракийския дом в Сливен присъстват новоизбрания кмет на общината инж. Кольо Милев, председателят на СТДБ Красимир Преманов, членовете на управителния съвет на дружеството, председателят на ТД „Капитан Петко войвода“ в Карнобат Милка Спасова, председателят на пенсионерските клубове в Сливен Пенка Симеонова, председателят на пенсионерски клуб кв. „Даме Груев“ Пенка Колева, тракийци и граждани на града.

През периода 2011–2016 г. в Сливенско са учредени дружества в селата Чинтулово, Жельо войвода, Червенаково и в кв. Речица.

По инициатива на тракийско дружество „Лазар Маджаров“ Сливенският митрополит Йоаникий прави първа копка на храм, посветен на загиналите тракийци за свободата на България.

Храм „Св. цар Борис-Михаил – покръстител“ в Сливен

молитва за загиналите във войните и освещава паметника и чешмата. Тържеството завършва с полагането на цветя и венци пред паметника от войници на почетната рота.

На 23 април 2010 г. тракийското дружество „Георги Кондолов“ в Старо село е посетено от председателя на СТДБ Костадин Карамитрев, от Петра Мечева, председател на ТЖС и от тогавашния гл. редактор на в. „Тракия“ Елена Алекова. През същата година тракийци от местното дружество посещават родното място на Капитан Петко войвода с. Дуганхисар и гр. Мароня.

През юни 2011 г. тракийци от Старо село посещават родното място на дедите си с. Аврен (Акьорен), Одринска Тракия, Одрин и Истанбул. През 2013 г. община Сливен награждава дружеството с грамота и книга за 26 март – Деня на Тракия.

През 2014 г. председателят на ТД „Георги Кондолов“ Иван Маринов издава книгата „Да помним рода си, да знаем кои сме.“

През ноември 2010 г. за предсе-

Фолклорна певческа група към ТД „Лазар Маджаров“ в Сливен

Чешмата в с. Старо село, Сливенско, в памет на прокудените от домовете им тракийци

ности, бит и култура, духовност и памет, национална идентичност и гордост.

Сливенското тракийско дружество следва пътя на развитие на Тракийската организация в Бълга-

Атанас Карапотлиев, инж. Атанас Зарев. Постепенно са възстановени тракийските дружества в град Нова Загора, с. Крушаре, с. Самуилово, кв. Даме Груев с председател Васил Бодуров и дружество

ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „ЛАЗАР МАДЖАРОВ“ ...

Продължение от 4-а стр.

Следва подготовка на документи, издадени от Областния управител г-н Пеньо Семков. Проектът за храма се изготвя като дарение от архитект Мария Енчевска в памет на нейния съпруг адвокат Димитър Петров. Строителен надзор за обекта е инж. Красимир Николов, който също работи безплатно. Строителен техник на обекта Христо Болярски.

С Акт № 2679 от 07.01.2011 г. ТД „Лазар Маджаров“ дарява храма на Сливенската митрополия. Веднага след това около него е издигната ограда, зографисан е по канона, назначен е свещеник отец Йоан и мирянка да се грижат за храма, който се ползва от тракийци и гражданите на Сливен.

На 19 януари 2012 г. с трогателно слово на вицепрезидента на Република България Ангел Марин, е открит храма „Св. цар Борис-Михаил – покръстител“, чието строителство стартира през 2001 г. Средствата се набрани от дарители, предимно потомци на тракийски българи. Иконостасът е изработен от художника Александър Дойчинов. Сливенският митрополит Йоаникий освещава храма и за първи път отслужва църковно богослужение в него. Специалният ритуал е масово посветен от гражданите на Сливен. На церемонията присъстват членовете на тракийските дружества „Лазар Маджаров“, Сливен, „Георги Кондолов“, Старо село и най-новото дружество в областта – в Червенаково, председателят на СТДБ Красимир Премянов, областният управител на Сливен Марин Кавръков, зам. кметът на Иван Славов, граждани и гости на града. Красимир Премянов връчва

В непосредствена близост до храма, в памет на загиналите за тракийската кауза е поставена монументална, пред която потомците отдават почит на своите предци.

Сливенското тракийско дружество чрез своите представители Стела Кинова и адвокат Момчил Пантелеев, участва във възстановяването на Тракийския женски съюз и Тракийския младежки съюз към Съюза на тракийските дружества в България.

През 2018 г. най-старият тракиец от Сливенското дружество Марин Шидеров навършва 100 години. По този повод и по предложение на УС на ТД „Лазар Маджаров“ г-н Шидеров е удостоен с най-високото отличие на СТДБ орден „Капитан Петко войвода“ юбилеен с лента за заслуги към тракийската организация и работа в полза на тракийската кауза.

По инициатива на УС на Сливенското тракийско дружество дружеството на редовно заседание с протокол № 49 от 08.06.2014 г. взето решение по-случай 170 години, от рождението на Капитан Петко войвода да се издигне негов бюст – паметник в Сливен. Скулпторът Николай Султанов е избран от УС на дружеството. Финансовите средства са събрани от членове на дружеството, строителна фирма „БИЛДИНГ“, община Сливен, тракийци и граждани на града. На 17.12.2014 г. бюст-паметникът е открит и осветен от свещеници на Сливенската митрополия.

На откриването присъстват председателят на СТДБ Красимир Премянов, зам. областният управител Веска Вълчева, зам. кметът Румен Андонов, тракийци и граждани на Сливен. Слово за живота и дейността на Войводата произнася

Представители на ТД „Лазар Маджаров“ пред бюст-паметника на Капитан Петко войвода в Сливен

Маджаров“ организира редица мероприятия на местно ниво, а като редовен член на Съюза на тракийските дружества в България участва активно в съборите-поклонения и чествания, включени в ежегодните план – програми на Съюза. Изключително ползотворни за укрепване на връзките и обмяна на идеи са срещите с тракийски дружества от други градове. Така напр. през 2017 г. осъществихме среща с ТД „Одринска епопея“ в гр. Поморие, а през 2018 г. с ТД „Лазо Лазов“ в гр. Средец.

Всяка година на 2 юни ръководството на СТДБ сформира група, която полага цветя и венци пред паметниците на „Капитан Петко войвода“ в Рим и Киев. Председателят на ТД „Лазар Маджаров“ участва в две от тези групи – в Рим през 2013 г., в Киев през 2018 година.

През март 2017 г. излезе от печат брошура със спомени на Георги Димитров, потомък на тракийски бежанци от Одринска Тракия.

В нея авторът разказва как са се заселили бежанците в гр. Сливен и как са изградили кв. „Даме Груев“, така нар. бежански квартал.

През септември 2018 г. беше публикувана книга на нашия поет Славчо Чанев „Подвързано време“, включваща шест стихосбирки и 220 стихотворения на тема дет-

спонсор на Сливенското дружество – инж. Тодор Дечев – управител на строителна фирма „БИЛДИНГ“.

През 2019 г. проведохме опознавателни екскурзии до Златоград, Кърджали и Долината на розите.

Денят, който винаги почитаме е 26 март – Денят на Тракия, който

Маджаров“ организира редица мероприятия на местно ниво, а като редовен член на Съюза на тракийските дружества в България участва активно в съборите-поклонения и чествания, включени в ежегодните план – програми на Съюза. Изключително ползотворни за укрепване на връзките и обмяна на идеи са срещите с тракийски дружества от други градове. Така напр. през 2017 г. осъществихме среща с ТД „Одринска епопея“ в гр. Поморие, а през 2018 г. с ТД „Лазо Лазов“ в гр. Средец.

През 2019 г. в с. Градец проведохме час по родолюбие в ОУ „Капитан Петър Пармаков“. Тър-

по традиция започва в храм „Св. цар Борис-Михаил – покръстител“ със заупокойна молитва и продължава с поднасяне на цветя на паметната плоча на загиналите при

Урок по родолюбие в ОУ „Капитан Петър Пармаков“, с. Градец

жеството завърши с кръшно хоро на площада. Поднесохме и цветя пред паметника на ген. лейтенант Радко Димитриев, командващ третата армия през Балканската война.

На 16 март 2019 г. отпразнувахме Тодоровден. Отец Яков отслужи молебен за здраве, а Фолклорна група „Тракия пее“ към ТД „Лазар Маджаров“, поднесе специален поздрав за именника, тракиец и

Одрин през 1913 г.

2021-а г. започна под знака на 125-ата годишнина от началото на организирано тракийско движение в страната. Съюзът на тракийските дружества в България, член на който е и тракийско дружество „Лазар Маджаров“ в Сливен участва във всички мероприятия от календара на СТДБ за тържествено честване на 125-ата годишнина.

Награждаване на М. Шидеров с орден „Капитан Петко войвода“ юбилеен с лента

на митрополит Йоаникий дарителската книга, в която са записани всички спомоществатели на храма, благодарение на чието родолюбиво дело и помощ той става реалност. За родолюбивата си дейност тракийско дружество „Лазар Маджаров“ в Сливен е удостоено със златен медал „Капитан Петко войвода“ от ръководството на СТДБ.

председателят на ТД „Лазар Маджаров“ инж. Кирил Киряков.

През 2015 г. скулпторът Николай Султанов е удостоен с орден „Капитан Петко войвода“. През същата година е публикувана и книгата на тракийката Дора Михнева „Разкази за един тракийски род – Шишманови.“

Тракийско дружество „Лазар

ЕХО ОТ РОДОВАТА ПАМЕТ

КОСТАДИНКА ДИМИТРОВА, ПОЧЕТЕН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО
„КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“, ГР. КАЗАНЛЪК

На 21.05.2021 г. фолклорен състав „Трио Калина“ гр. Казанлък, откри изложба на костюми от Одринска и Беломорска Тракия, която е посветена на 125 години от организираното тракийско движение в България. По-късно и нас, потомците на бежанци от тракийско дружество „Капитан Петко войвода“, да участваме при откриването на изложбата.

Изложбената зала на ул. „Искра“ №4 бе пълна с посетители. Ръководителят на „Трио Калина“ ни помоли да изпеем някоя песен от Тракия, а аз да разкажа спомени от моите баща и майка, станали свидетели и изпитали разорението на Тракия през злочестата 1913 г. Тогава баща ми е на 8 години, а майка ми на пет-шест.

От къде ли да започна?!

За бащиния ми род и с. Булгаркьой съм разказвала много пъти. Това не се забравя. Там в с. Булгаркьой е събрано цялото мъжко поколение на мегдана и с два картечни откъса са убити и запалени 350 мъже, а след това избягалите в гората жени и деца са преследвани 52 дни от турските злодеи. Общо селото дава 1130 жертви. С тези разкази и спомени заспивахме ние бежанските деца, а не с приказки за принцове, феи и принцеси...

Реших да разкажа част от съдбата на майчиния ми род.

5 юли 1913 г. Жътва е. Млад момък от село Елягинкуотва в с. Булгаркьой, решил да помогне на годеницата си за жетвата. Всички останали да спят на нивата. Сутринта към 10 часа видели как турска войска е блокирала селото и много къщи горят. На мегдана огън, писъци. Хора и животни бягали към гората. Момъкът качил годеницата на коня и бързо се върнал в селото си. Биел камбаната и викал: Бягайте! Турците идват! Булгаркьой гори! Кметът наредил веднага всички хора да тръгнат към Одрин и от там за България.

Впрегнал дядо Кръстьо биволската кола, сложил 2 чувала зърно за добитъка, една черга и натоварил внуците и невестата (майка им), и тръгнал към Одрин, заедно с бежанския керван. Синът му Ламбо бил на война, а снахата в напреднала бременност. Няколко пъти са нападани и ограбвани от турски войници.

Близко до гр. Узенк ги спрели двама турски конника, претърсили колата и хората за пари. Взели златния часовник на дядо Кръстьо, който висял със синджирче на джоба му и заповядали всички да се съблекат голи, за да претърсят всеки ръб на дрехите им. Молил ги дядо да не правят това, как да се съблече, пред снахата и внуците си гол, но насочените щикове и кръвожадни погледи били безпощадни. Скрил се зад колата. Със сълзи на очи гледал как претърсили дрехите на децата. Единият турчин се насочил към снахата – Петра, а тя останала само по риза, треперела от срам и страх. Когато турчинът посегнал към пазвата ѝ, видял че е „трудна“ вдигнал ръце нагоре и извикал два пъти „Аллах, Аллах“, после се качил на коня и побягнал. Изплашено до смърт семейството продължило към Одрин, но Петра се почувствала зле. Започнали родилни гърчове. Дядо Кръстьо отбил колата до близкото село и помолил стопаните от първата къща да помогнат. Добри били хората и ги приели. Вечерта Петра родила момченце, но след това се почувствала зле. Стопанката направила всичко възможно, но без резултат. Грижила се много добре и за новороденото.

На третия ден Петра помолила стопанката да повика голямата, 15-годишна дъщеря Василка. Казала и: „Много съм уморена, чедо, спи ми се. Под ризата ми има пояс, откопчай го и го запаши на голю на себе си.

■ К. Димитрова, почетен председател на тракийско дружество Капитан Петко войвода, Казанлък

Никой не трябва да знае за това. Дай го на баща си когато се върне от войната, а сега излез, занимавай децата, а аз ще поспя.“ Поясът бил натеглен и зареден със златни лири. Починала майката, а бебчето сякаш на – пук живяло цяла седмица, като плачело ден и нощ. Хранили го със сдъвкан хляб и захар, с мляко от овцете, но нищо не го успокоявало. Цяла нощ не давало покой на другите. Почудили се какво да го правят!

Един ден стопанинът завлякъл на торичето умряла овца. Дядо Кръстьо видял това и решил да отрежи бозката на овцата и да залъже бебето, та дано тази всички поспят. Всички спали спокойно и сутринта се събудили бодри, само бебче не се събудил... Никой не знаел в кое село са погребани майката и бебето. Но това не се забравя.

Моята майка Софка, тогава на пет години не успяла да види лицето на майка си, дори

не разбрала, че е починала. Когато стопанката ги повикала да се простят с майка си, като пазят тишина, за да не я събудят, тя се загледала в червените кадифени чехли с големи копринени топки с които стопанката обула покойницата. Оттогава Софка замечтала да има такива чехли и когато станала мома за женене годеникът ѝ подарява на годеща червени плюшени чехли и наниз алтъни. Вероятно споделяйки съдбата си двамата бежанци, татко е решил да изненада младата си годеница. До края на живота си майка пазеше тези чехли в раклата и ги обуваше на Коледа и Великден.

Дълго време продължава бежанската орис. Бедна България не е в състояние да им помогне, а те бедни бездомни, настанени в казарми и изоставени сгради, прекарвали зимата на 1913 г. На пролет се пръснали из цяла България, като аргати да търсят само

единия хляб и подслон. Обиколили селата в Ямболско, Сливенско, Свиленградско, Тополовградско и за 2-3 години, били настанени в Гърция по поречието р. Марица. Заели къщите на изселили се турци. Майчиния ми род се заселил в гр. Софлу. Мъжете работили лозята и нивите на гърците, а децата и жените отглеждали копринената буба и работили в голямата фабрика за коприна.

Но идва момент, в който гърците ги прогонват и те отново се завръщат бездомни в родината си. По късно към 1924–1926 г. са настанени в с. Атолово Ямболско и срещу отпуснат заем получават жилище и земя.

Въпреки бежанските неволи тракийците оцеляват благодарение на трудолюбието, здравия български дух, вярата и жилавия тракийски корен. Бежанци тракийци – хора като птици с опърлени криле, пречупени нозе, нагърбили само телата и душите си успяват да съхранят и до сега любовта към бащин край, традициите, обичайте и историческата памет предадена им от бащи и деди.

Повече от 20 години потомците на бежанци от цяла България се връщат към корените си, посещавайки родните места на дедите си. Така паметта се запазва жива, а връщането към историята доказва, че силата на един народ е в паметта на неговата история и търсенето искра в пепелта, за да се запали огъня на българщината. Така сега всеки българин, където и да се намира по света, трябва да предава на своите деца историческата истина за своя народ и родова памет.

Използвам повода, за да приветствам инициативата на г-жа Божана Богданова от София за Националното тракийско сдружение „Завръщане към корените“, чрез което посещаваме родните земи на предците си и се докосваме до свети за нас места.

Нека бъде светла паметта на тракийци с неизвестни гробове, останали завинаги верни на вяра и род български.

КАЛТА ЗА КИРПИЧ НЕ СТАВА

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ,
ЧЛЕН НА ВК НА СТДБ

Вековете са донесли до наши дни легендата за Кубратовия сноп пръчки, за синовете му и неговия завет „Съединението прави силата“. Но легендата не казва, че заветът важи за мъдри хора, способни да прозрат дълбокия му смисъл, че не става дума за обикновен аритметичен сбор, а за единение около обща цел, идея или кауза, важи за хора силни, способни да подчинят егото си на общата цел, важи за хора с воля да постигнат тази цел.

Капките се събират в струйка, струйките в ручей, ручейте в поток, потоците в река. Тече тракийската река и носи паметта за трагични събития, за героични хора, за подвизи, възпети в песни,

за вековни обичаи и традиции. Тече тракийската река и напоява земите с паметници, чествания, конкурси, книги, събори и инициативи, изложби, фестивали и срещи. Реката става все по-голяма и по-мощна, няма спиране. Напоява все повече и повече!

Решава някой да отклони малко вода от реката, за да полее собствената си нивичка, дръвче да ашладиса, реколтичка някаква да си отгледа. Отклонява я, но водата нещо застоява, не попива и нивичката се заблятава, чува се само крякане. Ръководството на СТДБ се срещнало с руския посланик. Представители на ЦР на СТДБ положили венец на паметника на Съветската армия. Река „Тракия“ напоявала руските земи. Защо?

Питайте дедите си, защо са бягали от

турския ятаган към руските земи и сега там има половин милионна диаспора. Питайте защо капитан Петко войвода е отишъл на среща с руския император. Питайте защо Западните велики сили разпокъсаха Санстефанска България и наложили Берлинския договор, защо с Ньойския и Лозанския договори откъснаха жива плът от снагата на България, защо британските и американските съюзници бомбардираха градовете ни през Втората световна война, а Чърчил поиска да ни превърне в картофена нива, а пък Съветската армия влиза в България и не произвежда нито един изстрел.

Питайте, но свалете черните очила!
Ние помним историческите факти! А вие?

Калта за кирпич не става.

Продължава на 7-а стр.

КАЛТА ЗА КИРПИЧ НЕ СТАВА

Продължение от 6-а стр.

ЧАВДАР ГЕОРГИЕВ,
ЧЛЕН НА ВК НА СДБ

Озаглавих предишния материал с горната народна поговорка, концентрирала в себе си много мъдрост и скрит смисъл. Посланието е да бъдем позитивни, защото остракирането е контрапродуктивно, силните духом признават постиженията на другите и се стараят да ги надминат, а не да ги отхвърлят. Трябва да покажеш ти, колко си подобър от другия, а не колко лош е той, защото когато го принизяваш всъщност доказваш колко нищожен си ти. Налага се да продължа темата, а поводът е следния.

Президентът на България Румен Радев е на официално посещение в Рим и Ватикана. Поводът е 24 май и в делегацията са включени общественици, културни дейци, представители на православната църква, католическото вероизповедание и други с отношение към духовната сфера. Знаково посещение, защото Ватикана, макар и град-държава има изключително силно влияние в католическия свят и е голям играч в глобалните процеси. На фона от потока негативни новини, тази е като бяла лъстовица и ярко се откроява в медийния поток.

Програмата е наситена със срещи и събития, които се отразяват и на официалната страница на президента във Фейсбук. Полагането на венци пред паметника на капитан Петко войвода на хълма на Га-

рибалдийци, е част от тази програма.

Позитивизмът беше до тук. Ако прочетете коментарите под съобщението, след това ще трябва да отидете на химическо чистене. Атаките са основно към президента и са чисто политически, но не са пожалени и хората от делегацията. Започва се с разпознаване на лицата от снимките и персонални квалификации.

„Премянов ли е до президента? Не, това е Гранитски, Премянов е по-нисък. Нито е Премянов, нито е Гранитски. Той е, помня тази физиономия, той ме приемаше в Комсомола.“

Спестявам епитетите, за да не стане материала сигнално жълт. Но явно тези хора не са оперирали катарактата на очите си и са си останали с чугун в главите. Или ако имат развитие, то е в посока махленско-каруцарски манталитет и лексика.

Стигнали до консенсус в разпознаването, следват коментари за тяхното присъствие.

„Другарят Премянов и той на първия ред! Точно за този паметник другарят Премянов няма заслуги. Паметникът е заслуга на г-н Карамитрев и не е добре да лежиш на чужди лаври, другарю!“

Питам аз, на кой ред да бъде Премянов и кой да е на първия ред? Балалайчо ли? Паметникът е издигнат по инициатива и с финансовото съдействие на Съюза на тракийските дружества в България, а Премянов е председател на същия този Съюз, скоро

избран с абсолютно мнозинство за трети мандат. По време на процедурата по монтирането на паметника той е бил зам. председател на СДБ и като такъв е дал своя принос за него.

Точно това ръководство постави паметна плоча на г-н Карамитрев на ул. „Стефан Караджа“ 7А в София. Това ръководство инициира удостоверяването на г-н Карамитрев със званието „Почетен гражданин“ на Хасково. Прочетете последната монография „СДБ в битка за паметта и търсене на историческата справедливост (1990-2020)“, осмислете фактите, преценете дали заслугите на Карамитрев не са зачетени и тогава чукайте с мръсни пръсти по клавиатурата.

Единственият коментар, който може да се направи е, че ако не беше тъжно, щеше да е смешно. Но хора, които едно дърво не са посадили, един стих не са съчинили, един камък не са преместили седят, правят ялови анализи и пускат дезинформации, правят неадекватни коментари и демонстрират политическа партизанщина на светли дати и събития.

Изчерпали темата с персоните, енергията на драскачите се насочва към обекта.

В Рим имало паметник на капитан Петко войвода, а в България отричат да има такъв герой. Вместо да прескачали до Рим можело и в България да има величествен паметник на капитан Петко войвода и на други наши национални светини!!!!!! (седем удивителни от автора). В Рим има, а в България дори няма да

се изучава. С какво ви обидиха италианците, които са издигнали паметник на един български герой?

Последните коментари, за разлика от предишните заслужават внимание и съответните изводи. Въпреки огромната апостолска работа, която се извършва от СДБ по разясняването на тракийската кауза, по издаването на книги, организирането на семинари, конкурси и т.н. съществува празнина в знанията у част от населението, което не знае, че паметникът в Рим е издигнат, защото капитан Петко войвода е бил и гарибалдиец и мястото му е там на хълма на Гарибалдийците. Паметникът е дело на Съюза на тракийските дружества в България, а не на италианците. По настояване на СДБ той е включен в маршрута на българските държавни делегации за поднасяне на венци (защото има и коментар – „най-накрая българска делегация да го направи“). Паметници на Капитан Петко войвода в България има и то не един. Паметници на Капитан Петко войвода са издигнати освен в Италия, и в Украйна. В Турция е издигнат паметник на първия български екзарх Антим. И всички те са дело на СДБ.

За да бъде обективен, трябва да отбележа, че прочетох и редица позитивни коментари, и такива, даващи яростен отпор на доста от злонамерените. Профилът на коментаторите ще бъде тема на друг анализ.

Фейсбук не е най-доброто място за четене на анализи и коментари, но той съществува и неговото влияние не е за подценяване. Това е мястото, на което СДБ може успешно да насочи разяснителната си кампания в усилията си да достигне до повече хора.

Силният ще победи един, знаещият – хиляда.

ПОКАНА ЗА НАЦИОНАЛНА ОТЧЕТНО-ИЗБОРНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА ТМСБ ПРИ СДБ

НС на ТМСБ при СДБ свиква национална отчетно-изборна конференция на ТМСБ при СДБ, която ще се проведе на 4.09.2021 г. от 10.00 часа в гр. Стара Загора, ул. „Ген.Столетов“ – 30

ПРИ СЛЕДНИЯ ДНЕВЕН РЕД:

1. Отчет за дейността на ТМСБ при СДБ за периода 13.05.2017 г. – 4.09.2021 г.

Докладва Ц.Атанасов-съпредседател

2. Приемане план-програма на ТМСБ при СДБ за 2021/2022 г.

Докладва Ц. Атанасов-съпредседател

3. Приемане на членове на ТМСБ при СДБ
3.1 – нови тракийски младежки дружества

3.2. – физически лица с мандат от 3 години

Докладва Д.Костова-съпредседател

4. Прекратяване на членството на физически лица-членове на ТМСБ при СДБ

Докладва Д. Костова-съпредседател

5. Приемане изменения на статута на ТМСБ при СДБ

Докладва Д.Костова-съпредседател

6. Избор на съпредседатели за срок от 3 години

Докладва-председател комисия по предложенията

7. Разни

В случай на липса на кворум, заседанието на конференцията ще се проведе от 11.00 часа на същото място, дата и при същия дневен ред и решенията ще бъдат законни, колкото и членове да се явят

Съпредседатели на ТМСБ при СДБ

Честито!

Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България и редакционната колегия на вестник „Тракия“ честити рождението и именни дни на всички тракийци, празнуващи през месец юни.

ДЕСЕТ ГОДИНИ БЕЗ КОСТАДИН КАРАМИТРЕВ

На 15 юни 2021г. се навършиха 10 години, откакто ни напусна Костадин Карамитрев.

Тракиец по произход и по душа, той беше дългогодишен председател на Тракийския съюз, възродител на организираното тракийско движение след

10 ноември 1989 година.

Роден е в Хасково в семейството на бежанци от Западна Тракия, а дядо му е братовчед на Капитан Петко войвода. Специалист-инженер, с научна степен „доктор“, старши научен сътрудник, заемал е редица ръководни длъжности.

Костадин Карамитрев е носител на орден „Стара планина“ първа степен и почетен гражданин на Хасково, по предложение на СДБ.

Помним го като патриот и родолюбец, гравивна личност, чийто житейски и професионален принцип бе създанието.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: д-р Ваня ИВАНОВА чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, д-р Елена АЛЕКОВА и Хубен СТЕФАНОВ; Главен редактор: Тодор КОПЧЕВ

Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, тел. 02/986 71 26; факс: 02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;

Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;

Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSG

Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

НОВО МЛАДЕЖКО ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО

КИРИЛ КИРЯКОВ, ПРЕДСЕДАТЕЛ ТД „ЛАЗАР МАДЖАРОВ“, СЛИВЕН

И тази година на 5 юни 2021 г. тракийци от ТД „Лазар Маджаров“, гр. Сливен участваха в Националния младежки тракийски събор в м. „Илиева нива“, организиран от община Ивайловград и Съюза на тракийските дружества в България, чиито редовен член е нашето дружество. Пантеонът е построен през 1996 г. в памет на избитите от турската войска над 200 деца на българи, прогонени от родните им места в Западна и Източна Тракия. От 2000 г. след решение на Централното ръководство на СТДБ съборът се отбелязва като „Ден на тракийското дете.“

На това паметно място, на 5 юни т.г. младежи от гр. Сливен поставиха основите на тракийско младежко дружество (ТМД) „М. Герджиков“. Учредители на дружеството са: Татяна Казакова, Красимира Петрова, Веселина Стефанова, Пламена Георгиева и Илиан Киряков. За председател на дружеството беше избрана Татяна Маринова Казакова, за секретар Красимира Калинова Петрова.

Ръководството на ТД „Л. Маджаров“ и членовете на ТМД „М. Герджиков“ поднесохме цветя пред Мемориалния комплекс Илиева нива. Така, тракийци от града на стоте войводи за пореден път почетоха паметта на избитите над 200 тракийски деца.

Да помним и да не забравяме.

Вечна им памет!

Да живее България!

■ Тракийци от Сливен с вицепрезидента Ил. Йотова и председателят на СТДБ Кр. Премянов на Илиева нива

ПОДАРИ КНИГА-СЪХРАНИ ИСТОРИЯ

ИВАНИНА КОЙЧЕВА, 6Г КЛАС

Посланията на учениците от 6 „Г“ клас на 88 СУ „Димитър Попниколов“, София и подаръка им за Тракийско сдружение „Национална инициатива „Завръщане към корените“ и „По обратния път на дедите ни“.

От малки деца в училище учим, че за да има бъдеще един народ, той трябва да знае своята история, да пази паметта на предците си, да следва заветите им. Тази история обаче не е само в учебниците, тя е в разказите на учителите, в приказките на нашите баби и дядовци, в съветите на родителите ни, разбира се, в книгите. Книгите, които искат да ни говорят, ако сме готови да ги слушаме.

Във времето на електронните технологии, на онлайн обучението, книгите често надничат зад екраните на електронните четци и компютрите, и пак

■ 6 „Г“ клас на 88 СУ „Димитър Попниколов“, София

говорят, но някак глухо... А има едни стари, пожълтели, миришещи на веко книги, чиито страници често се разпадат, дошли до нас от онова далечно време. Самите те са история, преживяна или просто разказана.

Тези книги събуждат любопитството ни. Предизвикват ни да ги подържим в ръцете си, да ги разлистваме, да разберем какво разказват, да научим кой ги е написал и какво послание ни е оставил.

Тези стари книги говорят по друг начин, докосват сетивата ни и оживяват историята. Те пазят паметта, от която се нуждаем, за да имаме бъдеще.

И днес ние се докосваме до една такава скъпоценна книга – „Одринска Тракия“ (изд. 1919 г.) с автор Димитър Попниколов, която имаме удоволствието да дарим на Тракийско сдружение „Национална инициатива „Завръщане към корените“ и „По обратния път на дедите ни“.

На 10 юни 2021 г. Българската църква отбелязва Спасовден. Празникът е подвижен и винаги се пада в четвъртък, 39 дни след първия ден на Великден.

След смъртта и Възкресението си в продължение на 40 дни Христос се среща с учениците си, за да им разказва за Божието царство. На 40-ия ден, придружен от тях и от Дева Мария, той отива на Елеонския хълм до Ерусалим, и оттам, пред очите на всички, се възкачва на небето, което се смята за край на Христовия път на земята.

ХАСКОВСКИТЕ ТРАКИЙЦИ ПРАЗНУВАХА СПАСОВДЕН

Христос не изоставя хората, а им изпраща Светия Дух на Петдесетница и не престава да се застъпва за тях пред Отца.

Денят се нарича още Спасовден (Денят на Спасителя), защото с Христовото Възнесение се завършва актът на човешкото спасение.

Според поверията и традициите нощта срещу Спасовден е лечебна. На този ден се извършвали различни ритуални действия, свързани с осигуряване на здраве, плодородие, защита на реколтата от суша и градушка.

По традиция, наследе-

на от техните родители хасковските тракийци и жените от Фолклорна група „Тракийска дъга“ отпразнуваха Спасовден в

църквата „Св. Анна“ в село Тракиец, в което има лечебно аязмо, лекуващо редица болести, но най-вече духа на човека.

Увлекателният разказ на Недялка Демирева, ръководител ФГ „Тракийска дъга“ за смисъла на празника, беше последван от празнична литургия, водена от отец Никола.

Празникът завърши с обяд и раздаване на курбан за здраве, дарен от миряни.

■ Представители на ТД в Хасково с председател Кирил Сарджев